

V dnešní kapitole nabídneme laskavému čtenáři pohled do života německých profesorů arcibiskupského gymnázia. Jejich životní a profesní dráha není podrobně zmapována, protože působili ve škole jenom po určitý čas. V době první republiky působili vesměs na severní Moravě, mnozí se aktivně zapojili do bojů proti nacismu a někteří byli vyhnáni po válce v roce 1945. Pozůstalost po těchto profesorech se nedochovala a obvykle není ani možné zjistit, kde se nachází jejich hroby.

Arcibiskupské gymnázium byl dvojjazyčný ústav a to od samého počátku. Na škole učili jak učitelé čeští, kteří měli samozřejmě i zkoušky pro výuku v německém jazyce, tak učitelé německé národnosti. Stejně tak studenti pocházeli z různých koutů Moravy a řada z nich uměla jen německy. Dvojjazyčnost se řešila tak, že každý měl výuku v jazyce své národnosti a čeští žáci mimo to i hodiny němčiny. Problém ovšem nebyl v tom, že by snad němčina činila mladým budoucím bohoslovcům nějaké potíže. Na konci 19. století a v první polovině 20. století intelektuál běžně disponoval znalostí obou řečí. Daleko větším strašákem byla ostatně řečtina a latina, předměty, na kterých občas kariéra mladého kněze skončila. Problém byl spíše v mírovém soužití obou národností, což se občas neobešlo bez názorových a národnostních třenic. Nicméně, máme jasné zprávy o tom, že pokud se něco takového vyskytlo, vždy to bylo řešeno jako výtržnost a ne jako národnostní spor. Profesori a prefekti důsledně dbali na to, že víra v Krista je všeobecná a národnost nesmí rozdělovat.

Proto studenti obou národností v míru koexistovali i v dobách, kdy na kroměřížské radnici na konci 19. století zuřil nacionální boj. Toto ostatně popuzovalo hlavně kroměřížské Němce, kteří obviňovali některé profesory z nadřzování Čechům. Svě by o tom jistě mohl vyprávět i prorakousky orientovaný ředitel Segeřa.

V roce 1918 se zhroutilo Rakousko-Uhersko a byla vyhlášena Československá republika, která se od samého začátku proklamovala jako země Čechů, Moravanů a částečně Slezanů. Němci, kterých bylo v Čechách a na Moravě přes tři miliony, se naráz ocitli v roli menšiny. To byla nová a traumatizující zkušenost. Není divu, že se stahovali do oblastí, kde bylo německé etnikum dominantní, do tzv. Sudet nebo odcházeli do Německa.

Školství v nové republice bylo odněmčeno. Bylo jasné, že německé školství nebude trpěno ani v Kroměříži a skutečně nebude trvat dlouho, kdy zanikne poslední německá škola. V říjnu 1918 se mladé rozvášněné studentské hlavy utkaly i na chodbách arcibiskupského gymnázia. Vypukl fyzický konflikt mezi českými a německými studenty nižšího gymnázia, který vyvolal zděšení a rozpaky jak mezi studenty, tak i mezi profesory a rodiči. Rodiče vyjadřovali obavu o bezpečí svých dětí a profesorský sbor přistoupil k přísnému vyšetřování. Z protokolu vyplývá, že konflikt byl projednán v pedagogické radě, pokud ne nestranně, pak jistě důkladně. Zjistilo se, že vše vyprovokovala skupinka německých studentů, kterým údajně čeští žáci v revoluční euforii spílali. Profesori celou věc uzavřeli kázeňskými tresty, ale bylo jasné, že tím problém vyřešen není.

Většina vyučujících se v roce 1918 cítila Rakušany, občany státu, ve kterém žili jejich předci po staletí. To byl ostatně i postoj české církve jako celku, byla vesměs loajální

k režimu, který reprezentoval státní moc. Ten se naráz zhroutil a byl vyhlášen národní stát. To stavělo vyučující i vedení školy před otázku, jak se nyní zachovat. Určitě neplatí zjednodušující schéma, že každý Čech vítal nový státní útvar, který přivezl z ciziny Masaryk. Řada českých učitelů se prostě podvolila faktu, že vznikla republika, nové právní prostředí, ve kterém musí nadále žít a profesně fungovat. A mnozí vyučující německé národnosti se ve škole zřejmě necítili zcela bezpečně a vyjádřili přání ze školy odejít. Dvojjazyčný seminář přestal existovat, mnozí němečtí seminaristé odcházejí na další studia do nejistých poměrů Výmarské německé republiky. Bylo proto rozhodnuto přemístit německé žáky a profesory do Bruntálu. Toto město bylo již od roku 1850 významným centrem lnářského průmyslu, obyvatelstvo se zde hlásilo převážně k německé národnosti. V roce 1919 zajistil Řád německých rytířů provizorní prostory pro studium v místním zámku. V roce 1922 vydává arcibiskup Stojan společně s Paulem Heiderem¹ pastýřský list, kterým začíná budování nové stavby² pro seminář budoucích kněží severní Moravy. Budova, projektovaná slezským rodákem Adolfem Müllerem, byla dokončena v roce 1926 a slavnostně vysvěcena Norbertem Kleinem.³

Bruntál byl baštou henleinovců a při nepokojích v roce 1938 budovu semináře obsadilo jako strategické místo československé vojsko. Během války se nevedlo dobře ani církvi v ryze německých oblastech. Seminář sloužil jako kasárna wehrmachtu, později jako sběrné místo uprchlíků před frontou. Přesto v omezené míře fungoval podle původního záměru zakladatelů. Ředitelem v této nelehké době byl v letech 1939–1941 Karl Schrammel⁴, kterého do roku 1946 vystřídal Wilhelm Schramm. Po válce si Bruntálsko prošlo, jako německy mluvící oblast, dearizací a násilným odsunem. V tuto dobu výuka v semináři prakticky neexistovala a v roce 1946 budovu přebírají tzv. Petrini⁵, kteří zde provozují krátce ústav pro tzv. pozdní kněžská povolání. V roce 1950 je celý objekt uzavřen a zabrán komunisty.

Odchod německých profesorů, prefektů a žáků do Bruntálu v roce 1919 byl určitě pod společenským tlakem, ale nebyl vynucený. Není možné jej srovnávat s odsunem obyvatel německé národnosti v letech 1945–1946. O tom svědčí i fakt, že ne všichni profesori německé nebo smíšené národnosti z Kroměříže odešli. Výjimkou je německý profesor zajímavého životního osudu Zeno Jockl, který zůstal a dožil v Kroměříži.

Osudy těchto mužů vám jsou dnes předloženy ve skromném rozsahu, který způsobuje nedostatek archivních pramenů. Přesto si jistě nezaslouží být zapomenuti...

---

¹ P. Paul Alois Heider, OT (1868–1936) katolický kněz, velmistr Německého řádu po Norbertu Kleinovi od r. 1933, prohloubil náboženský život ve Slezsku, budoval katolický tisk a pečoval o budoucí kněžský dorost

² Seminář se nazýval Petrinum

³ P. Norbert Klein, OT (1866–1933), byl v letech 1916–1926 desátým brněnským biskupem a v letech 1923–1933 velmistrem Německých rytířů

⁴ Karl Schrammel (1907–1945), katolický kněz, v závěru války umučen nacisty

⁵ Gymnaziální učiliště bratří Nejsvětější Svátosti pod patronací kongregace pojmenované „petrini“ či „petríní“ dle českobudějovického kněze Václava Petra

Obr. 1 Petrinum, seminář v Bruntálu

I. Franz HOBICH

Narodil se 6. listopadu 1869 ve Freibergu nebo-li Místku⁶. V letech 1882–1890 absolvoval gymnaziální studia a po nich bohosloveckou fakultu v Olomouci. Na kněze byl vysvěcen v roce 1894. Hned poté nastupuje v arcibiskupském semináři v Kroměříži jako studijní prefekt. Pokračuje v dalším vzdělávání na filozofické fakultě v Innsbrucku, kde získává aprobaci k výuce jazyka německého a latiny pro střední školy.

V arcibiskupském gymnáziu patří do sboru prefektů, stává se správcem učitelské knihovny a vyučuje němčinu, latinu a také krasopis. Ve vzpomínkách studentů vystupoval jako přísný a obávaný profesor jednoho z nejtěžších předmětů, se kterým nebyly žerty.

Víc jak dvacet let patří mezi opory sboru, až přijde okamžik konce monarchie a vyhlášení ČSR. Spory o jazykový charakter semináře a gymnázia vyvrcholí odchodem německých profesorů a žáků do Bruntálu (dnešní Petrinum). Odchází i kanovník a profesor Franz Hobich a stává se prvním ředitelem arcibiskupského chlapeckého semináře v Bruntálu. Zde bude působit až do své smrti 10. března 1939. Najisto tak unikne vlně pronásledování, kterou spustilo gestapo proti duchovním v Sudetech. Je paradoxem, že právě Řád německých rytířů, považovaný za nositele germanizace, byl ve Třetí říši vystaven likvidačnímu procesu. Nacisté byli velmi důkladní ve svém proticírkevním tažení a naprosto nedbali na to, zda je představitel církve nebo řehole Němec. Počty popravených německých kněží a bratří za války jsou vysoké⁷. Jeho následovníkem na postu ředitele se stane jeho kolega P. Karl Schrammel, který byl gestapem zatčen a před koncem války popraven.

Hobich je také autorem několika odborných prací, z nichž si zaslouží pozornost zejména jeho dílo „Bruchstück der kaiserchronik aus Kremsier“⁸.

---

⁶ 1943 se Místek spojil s Frýdkem

⁷ Pakandl, J.: *Nacistická okupace českého pohraničí a její důsledky pro církevní správu*. Diplomová práce. UK Praha 2012.

⁸ Hobich, F.: *Bruchstück der kaiserchronik aus Kremsier*, Berlin 1898.

II. Josef GÄRTTNER

Narodil se 24. července 1854 v Brně Králově Poli. Nevíme bohužel nic o jeho rodinných poměrech, dětství a dospívání. Musel být umělecky nadaný, protože svá první studijní léta trávil na umělecké průmyslové škole ve Vídni. Zde také dosáhl učitelské aprobace. První státní zkoušku vykonal v roce 1882 a získal oprávnění pro měřičství a měřické kreslení pro výuku na nižších reálkách. Vzdělání si doplnil další učitelskou zkouškou v roce 1887 a zkušebního roku byl rozhodnutím zemské školní rady zproštěn.

Svoji pedagogickou dráhu začínal jako suplující profesor na německém reálném gymnáziu v Brně. Místo „skutečného učitele“ však získává až na reálce v Hustopečích, na které v letech 1861–1863 studoval i T. G. Masaryk. Protože pocházel z německé rodiny, jeho aprobace byla pro výuku v německém jazyce a po většinu své pedagogické dráhy působil jako profesor, vyučující v němčině.

Získal místo v Kroměříži na německé státní reálce, kde vyučuje kreslení. Arcibiskupské gymnázium mělo vždy s německým gymnáziem a reálkou výborný vztah, konečně tato škola byla právním nástupcem piaristů a tak byl profesor Gärttner angažován arcibiskupským gymnáziem jako pomocný učitel kreslení. Je oním typem učitele, po kterém arcibiskupské gymnázium a seminář sahalo, pokud z vlastních, kněžských zdrojů, nemohlo pokrýt vyučovaný obor. Josef Gärttner nebyl knězem a jeho působení v ústavu je spíše symbolické, vyučoval zde pouze v letech 1909–1911. Po vyhlášení republiky byl německý ústav zrušen a němečtí učitelé v Kroměříži, až na výjimky, nezůstali. O jeho služby nebyl zájem ani v německém semináři v Bruntále a z Kroměříže odchází neznámo kam. Jeho pedagogické působení je spíše dokladem, jak pečlivě se vedení gymnázia snažilo aprobačně pokrýt všechny předměty a to i doplňkové. Nebylo zvykem, aby odborný předmět učil neaprobovaný člověk, raději se angažoval učitel s dobrým renomé a minimálně sympatizující s vírou. Takový byl i profesor Gärttner, jehož další životní osudy jsou bohužel neznámé.⁹

---

⁹ SOkA Kroměříž, osobní spis J. Gärttnera

III. Josef HASELMANN

Pocházel z německé rodiny a narodil se 21. října 1867 ve Velkých Opatovicích. Vystudoval gymnázium v Opavě¹⁰, poté bohoslovecká studia v Olomouci. Před vysvěcením na kněze, protože ještě nedosáhl stanoveného věku pro kněžství, byl v letech 1889–1890 jmenován prozatímním studijním prefektem arcibiskupského semináře. V únoru 1890 vstoupil do kněžských řad, ale vrací se do semináře, kde bude působit až do roku 1912. V semináři měl na starosti studenty německé národnosti. Po víc jak dvacet let své služby také příležitostně vypomáhal s výukou náboženství. Kromě prefektských povinností plnil po třináct let roli hospodáře arcibiskupského semináře za ředitelování Mons. Beny. S nástupem Dr. Segeti do vedení školy se v olomouckém ordinariátu rozhodlo o dalším osudu Haselmanna. Neměl žádná další odborná studia, a tudíž nepatřil mezi členy stálého pedagogického sboru. V roce 1910 obdržel Segeťa přípis, kterým mu bylo nařízeno: „*Zvědět o souhlasu vašem s návrhem, by hospodářstvím byl pověřen někdo z vpp prefektů, ustanovuji, byste vp. Františku Netopilovi protokolárně vydal agendu hospodářskou a finanční se vším příslušenstvím, pokud jste ji sám vedl a uznáte-li za dobré i potud, pokud je svěřeno Josefu Haselmannovi.*“¹¹ Neodcházel ovšem ve zlém, v roce 1912 byl uvolněn ze služeb semináře nadobro a přešel do duchovní správy ve Vyšehoří u Mohelnice (dnes Vyšehorky). 4. srpna 1929 se stal farářem v Mohelnici, kde působí v aktivní kněžské službě do roku 1933. Je jmenován děkanem¹², ale jeho služba zde nebyla vůbec jednoduchá. Starostou obce byl zvolen Gustav Gessner, spolumajitel zdejší továrny na škrob. Sám byl protestant, jeho manželka katolička, ale v době parole¹³ církev opustili. Z Gessnera se stal velký odpůrce církve a nemálo ztrpčoval život jak děkanu Haselmannovi, tak i mohelnickému faráři Johanu Blaschkovi¹⁴. Těsně před svým odchodem na odpočinek ještě stačil vysvětit nové varhany, postavené v Krnově díky snahám Blaschkeho. Za svoje služby jmenován konzistorním radou, byl arcikněz a víceděkan, vyznamenán Collari ornatus maiore. Umírá v roce 1939 a je pohřben v Mohelnici.

---

¹⁰ Údaje se liší, Mohelnická farní kronika udává české gymnázium v Olomouci

¹¹ In: Nekrolog F. Netopila, Výroční zpráva arcibiskupského gymnázia XXIV, 1933–1934, SOkA Kroměříž

¹² Mohelnické arcikněžství – děkanát zanikl 1952 a bylo vytvořeno děkanství v Zábřehu

¹³ Hnutí „Pryč od Říma“, reakce na katolickou modernu, snaha o vytvoření národní církve. Spojeno s počátky československé církve husitské a s pravoslávím. Též *přestupové hnutí*.

¹⁴ Mohelnický zpravodaj, *Z mohelnické farní kroniky*, únor 2015

IV. Karl POLZER

Narodil se 4. října 1862 v malinké obci Christdorf, dnešních Křišťanovicích. Vesnice, která měla v době jeho narození kolem sedmi set obyvatel, ležela v německy mluvící oblasti poblíž Bruntálu. V obci byl pouze jeden evangelický kostel, dnes zbořený a obyvatelstvo se dost nuzně živilo zemědělstvím. Malý Karl však prokazoval studijní nadání a proto byl poslán na kněžská studia. Absolvoval nižší arcibiskupské domácí studium v Kroměříži, v septimě a oktávě pokračoval na německém státním gymnáziu, kde také složil maturitní zkoušku. Seminář ještě neměl právo veřejnosti a tak studenti museli skládat maturitu na jiné škole. Po bohoslovecké fakultě a vysvěcení na kněze nastupuje na arcibiskupské gymnázium, kde působí v letech 1886–1919 jako studijní prefekt a profesor náboženství, latiny a hudby. Stal se dlouholetou oporou sboru a v semináři měl na starosti studenty německé národnosti.

Profesor Polzer proslul především jako skladatel chrámové hudby, mnohá díla v premiéře uvedl v době svého působení v Kroměříži. Jeho „Proprium“ zaznělo na scéně gymnázia v provedení tehdy mladého studenta, varhaníka a pozdějšího významného učitele a skladatele liturgické hudby P. Olejníka¹⁵.

Vedl mužský chrámový sbor, složený z Lichtenštejnských fundatistů a studentů gymnázia u sv. Mořice, nastudoval provedení významných skladatelů liturgické chrámové hudby své doby. Hudbu a zpěv na arcibiskupském gymnáziu podporoval i soukromě, kdy dával dobrovolné kondice nadaným studentům a dohlížel na jejich hudební umělecký projev. Polzer byl také velmi dobrým divadelníkem, společně s profesory Zmeškalem a Jocklem v roce 1918 uvedli na scénu veleúspěšnou hru „Varšavští v Karpatech“. Polzer velmi dobře propojoval hudbu s divadlem a vždy zdůrazňoval, že tyto umělecké prostředky dobře formují mladé duše svěřenců semináře a gymnázia.

V roce 1919, v době sporu o národnostní a jazykovou profilaci školy se profesor Polzer postavil za německé studenty. V záležitosti setrvání německých studentů v ústavu zaujal vcelku rozumné iredentní stanovisko. Zakrátko již nebylo možné ani uvažovat o pokračování existence dvojjazyčného semináře a školy. Spor skončil rozdělením ústavu na ryze českou školu, která zůstala v Kroměříži a na nově založený seminář pro německé chlapce v Bruntálu. Tam, společně s většinou německých profesorů, odchází i profesor Polzer a stává se prvním spirituálem tohoto ústavu. Zde potom působí až do své smrti 5. listopadu 1930. Za své zásluhy byl jmenován skutečným arcibiskupským radou.

---

¹⁵ Kolčava, F.: *Česká liturgická hudba po II. vatikánském koncilu*. Bakalářská práce. UP Olomouc 2012.

V. Zeno JOCKL

16

Narodil se 6. května 1877 v malé obci Koloredov u Místku. Obec vznikla z podnětu olomouckého arcibiskupa Antonína Teodora Colloredo-Waldsee, po kterém také získala jméno. Obyvatelstvo bylo převážně německého původu a katolického vyznání. S původem a národností profesora Jockla to není jednoduché. Pocházel nejspíše ze smíšené rodiny ze Sudet, protože v rukopisné poznámce se zmiňuje, že doma hovořili německy¹⁷. Vzhledem k tomu, že získal aprobaci pro výuku v českém jazyce, musel dobře hovořit česky. Nicméně, původ jména Jockl by mohl ukazovat též na židovský původ, v Koloredově byla početná židovská komunita, která se nemohla usazovat v Místku. Těžko by ovšem přežil protektorátní dobu bez uvěznění, pokud by tomu tak bylo. Pravděpodobnější je, že bez ohledu na původ a rodinné poměry se hlásil k české národnosti, minimálně po roce 1918 a tak ani nezvažoval odchod do Bruntálu, jako jeho němečtí kolegové. Zdálo by se, že v katolické církvi nehrála před rokem 1918 národnost roli. Není tomu tak, německé a české křídlo existovalo i v olomouckém ordinariátu a sledovalo také své, národní, cíle.

Rodiče pracovali v místní židovské textilce, ale svému synovi dopřáli vzdělání. Vystudoval gymnázium Františka Palackého ve Valašském Meziříčí¹⁸, poté v letech 1896–1901 bohoslovectví v Olomouci a studia zakončil pobytem v Innsbrucku na filozofické fakultě v letech 1901–1905. Od 1. 9. 1900 začíná jako studijní prefekt v arcibiskupském semináři, ale po obdržení studijní dovolené svoji pedagogickou dráhu na čas přerušil. Získává aprobaci pro matematiku a fyziku jako hlavní předměty, je zkoušen v Innsbrucku a je oprávněn vyučovat na gymnáziích a německých reálkách. V roce 1906 získává ve Vídni i oprávnění pro vyučování na školách s českým jazykem. Svůj zkušební rok 1906/1907 absolvuje pod vedením zkušených profesorů na německém gymnáziu v Kroměříži. Vrací se zpět do semináře a v roce 1910 je přípisem Zemské školní rady jmenován řádným profesorem. Po dlouhá léta patřil k předním oporám pedagogického sboru kroměřížského arcibiskupského gymnázia a to jak po pedagogické, tak i po duchovní stránce.

¹⁶ Staženo: <http://www.osobnosti-moravy.eu/osobnosti/default/DataGrid-page?DataGrid-page=4&id=uY4nY%2B2TXWFoJ9Pe5cusQhxDfCwyyS%2BGIpzPMLYCSNw%3D> (28. 3. 2020)

¹⁷ ZOA Opava pobočka Olomouc, Segeřova manipulace, volný list

¹⁸ <https://www.gfpvm.cz/abiturienti/1896> (28. 3. 2020)

Na gymnáziu vyučuje přírodní vědy a společně s profesorem Klapetkem, Tomášem a dalšími vytváří silný vědecký tým, jádro přírodovědných vyučujících 20. a 30. let arcibiskupského gymnázia. Je pečlivým správcem sbírek výročních zpráv jiných škol, kterých se podařilo nashromáždit skutečně úctyhodné množství, jeho zásluhou jsou vytištěny a zachovány prakticky všechny výroční zprávy arcibiskupského gymnázia.

Byl také správcem kabinetu tělocvičného náradí, což je vzhledem k jeho aprobaci poměrně kuriózní.

V roce 1912/1913 byl jmenován konzistorním auditorem¹⁹ a zahajuje, podobně jako jiní profesori, mnohaletý cyklus víceméně pravidelných přednášek, určených jak pro studenty, tak i pro laickou veřejnost. Často také publikoval v oborovém tisku, například *Časopisu pro pěstování matematiky a fyziky* a přispíval také do výročních zpráv školy. Jeho největším dílem je padesáti pěti stránková studie o teoretické fyzice, napsaná v německém jazyce a publikovaná ve výroční zprávě školy.²⁰

Zeno Jockl byl muž velkého rozhledu a intelektu, neomezoval se pouze na úzkou šíři přírodních věd, ale živě se zajímal o běžný život okolo něj. Byl dobrý a oblíbený pedagog a se studenty trávil mnoho svého osobního volného času. Coby zapálený divadelník, nastudoval se studenty řadu divadelních her a to jak od německých, tak i českých autorů a záhy si získal renomé jako zdatný režisér a scénárista. Rád cestoval a ze svých studijních pobytů vždy vytěžil zajímavá témata přednášek, které doprovázel „světelnými obrazy“. Vždy se totiž snažil svoje cesty dokumentovat fotografií. Bohužel se tyto diapozitivy, které by byly jistě cenným pramenem poznání, nedochovaly ani v jednom exempláři.

V okamžiku, kdy se arcibiskupskému gymnáziu podařilo získat výkonnou radiostanici, stává se profesor Jockl jejím správcem a hned zakládá kroužek radioamatérů z řad chovanců semináře a gymnázia²¹. Není bez zajímavosti, co profesor Jockl i studenti na radiostanici nejvíc oceňovali. Jistě radiové spojení s mnoha zeměmi světa, ale největší význam pro ně měla znalost přesného času. Mnohokrát si pochvalovali, že tak přesný čas mají jen tři radiostanice v Evropě. Společně s profesorem Klapetkem také vedli řadu astronomických pozorování, přičemž využívali astronomickou observatoř, umístěnou v budově školy.

V letech 1916–1917 trpěl závažnými zdravotními obtížemi, několikrát musel na kratší zdravotní dovolenou, protože dostal „chrlení krve“²², ale ani jednou se neléčil dlouhodobě. K ozdravným pobytům využíval důsledně prázdniny a věřil, že daleko lépe se jeho zdraví povede na cestách do zahraničí než v ozdravně nebo léčebně.

---

¹⁹ Funkce církevního soudu

²⁰ Výroční zpráva arcibiskupského gymnázia, V, 1914–1915.

²¹ Byla pořízena ve školním roce 1924/1925

²² Tehdejší terminologie tímto výrazem označovala více chorob, ale všechny byly velice závažné. Mohlo se jednat o tuberkulózu nebo hemoptoe při plicní embolii. V každém případě se podařilo profesoru Jocklovi z těchto zdravotních obtíží úspěšně zotavit.

Ve školním roce 1917/1918 studenti gymnázia pod vedením profesorů Polzera, Jockla a Zmeškala nastudovali velmi úspěšné představení „Varšavští v Karpatech“, které bylo doprovázeno vynikající scénografií, světelnými obrazy a mnohokrát reprízováno. Profesor Jockl od tohoto roku také pořádá osvětové kinematografické představení, které se odehrávaly v aule školy. Tato představení byla prezentována celé studentské obci školy, ale vždy také proběhla pro širokou kroměřížskou veřejnost. Škola tak zdařile a nenásilně plnila funkci kulturní osvěty a koneckonců i své vlastní reklamy.

V roce 1921 byl jmenován konzistorním radou a v létě roku 1921 se vydává na velkou cestovatelskou pouť do jižních zemí Evropy. Vytěžil z tohoto velmi podařený cyklus přednášek nazvaný „Cesta do Benátek“.

Ve školním roce 1930/1931 se Zeno Jockl stává místoředitelem semináře a 2. 2. 1937 je jmenován jeho ředitelem. Společně s ředitelem gymnázia profesorem Vlachem tak tvoří dvojici vedení celého ústavu. Pro novou kapli gymnázia²³ sv. Stanislava dal poříditi vitrážní obraz světce i s věnováním, které ho připomíná až do dnešní doby.

Ředitelem semináře bude až do roku 1940, kdy je v červnu dekretem arcibiskupa jmenován sídelním kanovníkem kroměřížským a odchází na odpočinek. Zemská školní rada mu při této příležitosti vyslovila pochvalné uznání za jeho celoživotní pedagogickou práci. Nelehké období okupace a ještě těžší dobu poválečnou až do uzavření ústavu prožil profesor Jockl již mimo brány arcibiskupského gymnázia. Věnoval se duchovní práci a výpomoci ve farnostech olomoucké diecéze. Umírá 25. 3. 1958.

Profesor Jockl patřil mezi nejvýraznější osobnosti školy. Svým způsobem jeho osobnost reprezentovala dvojjazyčnost školy, sám německé národnosti a přesto Čech. Přestože nikdy nezískal akademický titul doktora filozofie nebo přírodních věd, byl vynikajícím odborníkem a učitelem. Byl jmenován papežským komořím, knězem jubilárem²⁴ a arcibiskupským konzistorním radou. Je pochován na kroměřížském hřbitově, na kněžském poli.

Obr. 2 Rodina profesora, mladý Jockl stojí vzadu

²³ 1937 škola získává novou dispozici obou kaplí, obohacenou o stavbu presbytáře

²⁴ Kněz, který se dožil padesátiletého výročí svého svěcení